

2015 Nisan ayında önlisans başvurusu alınan 3 bin MW'lık RES kapasite tahsisinin 32 bölgedeki 2130 MW'lık bölümü için gerçekleştirilen ve 4 gün süren yarışmalar büyük rekabete sahne oldu.

EKSİ FİYAT REKABETİ

Rüzgar Yarışmaları Özel Dosyası

29 FİRMA 2 BİN 110 MW'LİK KAPASİTENİN SAHİBİ OLDU

PNE Wind şirketi yarışmalarda verdiği -2,87 \$ cent/kWh'lık rekor fiyat teklifi ile Çanakkale bölgesindeki 71,4 MW'lık kapasitesinin sahibi oldu. 29 firma 2 bin 110 MW'lık kapasiteyi paylaştı. Polat Enerji 462,90 MW kapasite olarak yarışmalarda en çok MW'ı alan yatırımcı oldu. Borusan EnBW 275,60 MW; Ataseven Group 241,80 MW; Özgül Holding 199MW'lık kısmı aldı. Polimeks 170 MW alırken, Türkerler ise 98 MW'ın sahibi oldu. >> 6

685 Proje için
409 Teklif

32 Bölge'de 76
proje kapasite tahsis edildi

Kazanan en yüksek teklif
7,29 \$ cent/kWh

Kazanan en düşük teklif
-2,87 \$ cent/kWh

Öngörülen YEKDEM maliyetleri belirlendi

EPDK, 2018 yılı için aylık bazda tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetlerini belirledi. >> 5

'Endüstriyel çatı kurulumları 2018'e hızlı başlayacak'

'Çatılarda GES Uygulama Fırsatları Semineri' kapsamında düzenlenen oturumda Zorlu Solar Direktörü Evren Evcit, Çatı pazarıyla ilgili mevzuatsal konular ve başvuru süreçlerini değerlendirdi. >> 3

Polat Holding Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Polat

'YEKA'DA MÜTHİŞ BİR REKABET YAŞANACAK'

Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla

'800 MİLYON DOLARLIK YATIRIM YAPACAĞIZ'

TÜREB Başkanı Mustafa Serdar Ataseven

'NİSAN'DA ALINACAK BAŞVURULARI BEKLİYORUZ'

PNE Wind Türkiye Ülke Müdürü Sercan Yalvaç

'TÜRKİYE YATIRIM YAPILABİLİR BİR ÜLKE'

Eksi fiyat rekabeti

A lmanya merkezli PNE Wind şirketi yarışmalarda verdiği -2,87 \$ cent/kWh'lık rekor fiyat teklifi ile Çanakkale bölgesindeki 71,4 MW'lık kapasitesinin sahibi oldu. Kazanan en yüksek teklif ise 7,29 \$ cent/kWh ile Ardahan - Kars, Bayburt - Gümüşhane - Giresun bölgelerinde verildi.

2 BİN 110 MW'LİK KAPASİTE PAYLAŞILDI

29 firma 2 bin 110 MW'lık kapasiteyi paylaştı. Polat Enerji 462,90 MW kapasite olarak yarışmalarda en çok megavattı alan yatırımcı oldu. Borusan EnBW 275,60 MW; Ataseven Group 241,80 MW;

Özgül Holding 199MW'lık kısmı aldı. Polimeks 170 MW alırken, Türkerler 98 MW'ın sahibi oldu. Ardahan - Kars Bölgesinde sadece tek başvuru yapıldığı için 20 MW kapasite tahsis edilemedi.

Geçtiğimiz Haziran ayında 11 bölgedeki 710 MW'lık kapasite için gerçekleştirilen yarışmalarda en düşük teklif rekoru -1,61 \$ cent/kWh'lık rekor eksi fiyat teklifi ile RES Anatolia'dan gelmişti.

685 Proje için 409 Teklif

2110 MW kapasite tahsisi

32 Bölge'de 76 Projeye kapasite tahsis edildi

Kazanan en yüksek teklif
7,29 \$ cent/kWh

Kazanan en düşük teklif
-2,87 \$ cent/kWh

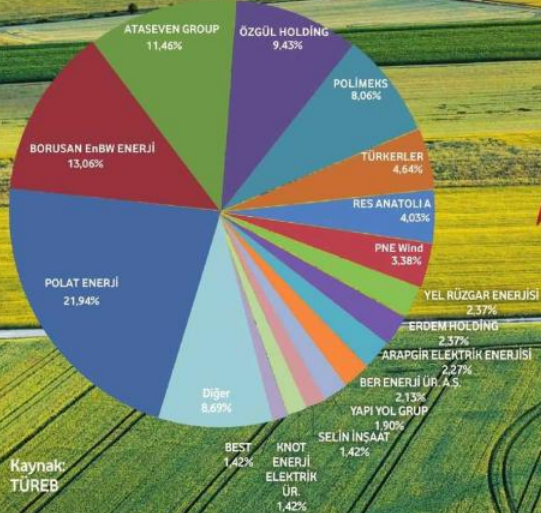
2017'DE RES'LERE 3,820 MW'LİK KAPASİTE TAHSİS EDİLDİ

Oldukça hareketli bir yıl geçiren Türkiye rüzgar enerjisi sektörüne Haziran 2017'de 710 MW'lık

kapasite yarışmaları, Ağustos ayındaki 1,000 MW'lık Rüzgar YEKA yarışması ve Aralık ayındaki

2,110 MW'lık kapasite yarışmaları ile birlikte toplam 3,820 MW'lık kapasite tahsis edilmiş oldu.

RES YARIŞMA SONUÇLARI

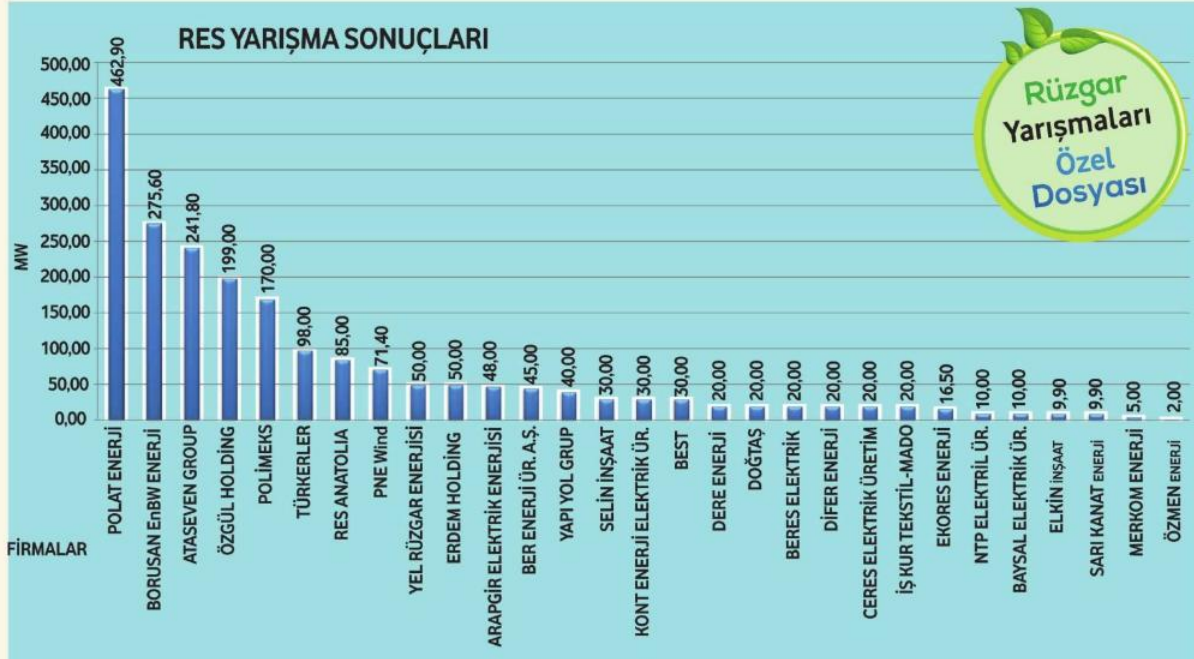

Rüzgar
Yarışmaları
Özel
Dosyası

07

RÜZGARDA 4,5 MİLYAR DOLARLIK YATIRIMIN KAPISI AÇILDI

2017 yılı içinde tahsis edilen 1,000 MW'ı YEKA kapsamında olmak üzere 3,820 MW'lık kapasitesinin hayata geçirilmesi için yapılacak yatırımların toplam büyüklüğünün 4,5 milyar

dolara ulaşması bekleniyor. Rüzgar yatırımlarındaki izin ve inşaat süreçleri dikkate alındığında tahsis edilen kapasitelerin 2020 yılından itibaren hızlanarak hayata geçmesi bekleniyor.

'RÜZGAR BAKIMINDAN EN VERİMLİ BÖLGELER BU İHALEYE KALDI'

RES yarışmalarında 462,90 MW kapasite alarak yarışmalarda en büyük kapasiteyi alan yatırımcı olan Polat Enerji adına Polat Holding Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Polat, Green Power'ın sorularını yanıtladı.

● **Rüzgar kapasite tahsis yarışmalarında Polat Enerji hazırandaki yarışmalara göre çok daha agresif ve kararlı bir strateji izledi. Bu değişimin nedenleri neler?**

Şirketimiz yaklaşık 6 yıldan beri Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde birçok proje geliştirdi. Bu projeleri geliştirirken de ön lisans başvurusu için aranan minimum şartları yerine getirmenin ötesinde çok daha kapsamlı çalışmalar yaptık. Dolayısıyla gerek

rüzgar ölçümleri, gerek topografik incelemeler, gerekse idari/izin konuları açısından ciddi şekilde emek sarfedilmiş güzel projeler vardı elimizde. Türkiye'nin rüzgar açısından en verimli bölgeleri de bu ihaleye kaldı.

Ayrıca Enerji Bakanlığı'nın rüzgar enerjisi için verdiği mesajları dikkate aldığımızda, geçtiğimiz hafta yapılan bölgesel ön lisans ihalelerinin bir daha tekrarlanmayacağı ve bundan

sonra rüzgar enerjisinde kapasite tahsisinin sadece YEKA ihaleleri yoluyla yapılacağı mesajını aldık. Tahminimizce yarışmalar, ön lisans süreçleri, ölçüm ve finansman süreçleri göz önüne alındığında en az 4-5 yıl sürecek bu geçiş döneminde boşta kalmamak ve yetmiş insan kaynağımızı korumak için muhtemel finansman güçlüklerine rağmen kar amacı gütmeyen bu adımı atmayı uygun gördük.

'YEKA İHALELERİNDE MÜTHİŞ BİR REKABET OLACAĞINA EMİNİZ'

● **Geçen ihalelerin de altında gelen ekfi fiyatlar bu projeleri nasıl feasible yapıyor? Ekfi fiyatlarla ilgili değerlendirmeleriniz neler?**

Ekfi fiyat herhangi bir alım garantisiz olmadan, piyasada oluşacak TL bazlı fiyatları kabul edip üzerine dolar üzerinden sabit ödeme yapmayı taahhüt etmek demek. Bu durum, özellikle projelerin finansman sağlanabilmesi açısından ciddi bir risk çünkü 14-15 yıllık bir işletme dönemi için Euro ve USD kurlarını, elektrik fiyatlarını, faizleri, enflasyonu tahmin etmek ve bunun ötesinde tahminlerinizi bankalara

kabul ettirmeniz gerekiyor. Biliyorsunuz ki bu tür büyük projeler sadece şirket öz kaynakları ile finanse edilemez ve proje finansmanına ihtiyaç duyar; proje finansmanları da bir yere kadar şirket bilançoları ile mümkün, bunun ötesinde projenin kendi iç karlılığını bankaya ispat edip projenin kendi kendini garanti etmesini sağlamak lazım. Bu da ancak öngörülebilir bir elektrik satış fiyatı ile mümkün. Yarışma bu zorlukları beraberinde getiriyor. Dolayısıyla ya bu riski alacaktık ya da oyundan çekilecektik. Türkiye'de ciddi büyüme hedefleri

olan ve iyi yetişmiş büyük bir ekibi barındıran bir şirket olarak bu riski aldık. Eğer almasaydık YEKA ihaleleri dışında büyüme alternatifimiz kalmıyordu; ki YEKA ihalelerinde de müthiş bir rekabete olacağına eminiz.

2009 yılından beri dünyada rüzgar teknolojisi ucuzluyor. Öntümüzdeki senelerde ekipman fiyatlarının biraz daha aşağıya inmesini bekliyoruz. Ayrıca elektrik depolama gibi teknolojik ilerlemelerin de katkısıyla ve şirketimizin teknik ve finansal gücünü de kullanarak bu projeleri süratle gerçekleştireceğimize eminiz.

'TÜRKİYE'YE İNANCIMIZ VE GÜVENCİMİZ TAM'

Polat Enerji'nin ve yabancı ortaklarının Türkiye'ye ve Türkiye'de rüzgar yatırımlarına bakışı nasıl? Yeni yatırım stratejileriniz neler?

Bildiğiniz gibi ortaklarımız Avrupa'nın en büyük yenilenebilir enerji şirketlerinden birisi olan EDF Energies Nouvelles ve Kanada'nın en büyük kamu emeklilik fonu olan PSP Investments. Ortaklarımız ile beraber şimdiye kadar Türkiye'de rüzgar enerji sektörüne 1,1 milyar Euro'nun üzerinde yatırım yaptık ve iştiraklerimizle beraber devreye aldığımız 665 MW

kurulu güç ile Türkiye'nin en büyük rüzgar santrali yatırımcısı konumuna geldik.

Şirketimizin, tüm hissedarlarıyla beraber Türkiye'ye inancı ve güveni tamdır. Hedefimiz önümüzdeki 5 yılda kurulu gücümüzü en az 1500 MW'a çıkartabilmek. Enerji Bakanlığımızın yenilenebilir enerjiye yönelik bu yeni stratejileri de yabancı ortaklarımızın gelişmiş ülkelerden alışık olduğu güvenilir ve sürdürülebilir stratejiler ve Türkiye'deki yatırımların hızla istenilen düzeye çekeceğinden çok eminler.

'YEKA İHALELERİNDE MUTLAKA YER ALACAĞIZ'

● **Rüzgarda gelecek YEKA projelerinde yer almayı düşünürünüz mü?**

Evet, YEKA ihalelerinde mutlaka yer alacağız. YEKA ihalelerinin Türkiye'de rüzgar kurulu gücünü hızla ve ekonomik bir şekilde tesis edecek önemli bir proje olduğunu düşünüyoruz. Sayın Bakanlığımızın geçmişteki yenilenebilir sektör tecrübesinin bizim gibi büyük yatırımcıları sürdürülebilir ve ülkemize maksimum fayda sağlayan bir rekabet ortamında yarışarak yerli kaynaklarımızı süratle devreye aldırmasını memnuniyetle karşılıyoruz ve bu stratejinin önemli bir parçası olmanın gururunu yaşıyoruz.

'600 MİLYON DOLAR YATIRIM YAPACAĞIZ'

● **Rüzgarda bu hafta alınan sahalardaki projelerin toplam büyüklüğü ve yaklaşık yatırım**

malİYETİ NE KADAR OLACAK? Bu projelere ek olarak başka sahalardaki projelerde satın almalısınız olabilir mi?

Bu haftaki ihalelerde 7 farklı sahada toplam 462,9 MW'lık kapasite için ön lisans almaya hak kazandık. Bu projeler için yaklaşık 600 milyon dolar yatırım yapacağız. Proje satın almalarına gelince, piyasada satışa çıkmış projelerin hemen tamamını inceledik. Bu projelerin pek çoğunda ya rüzgar verimliliği ya da idari izinler açısından büyük sıkıntılar var. Pek çok açıdan ciddi riskler barındıran bu projeler için lisans sahipleri de oldukça yüksek tutarlar istiyor. Zaten bu ihalelerde bu kadar agresif davranmamızın nedenlerinden bir tanesi de bu. Kendi geliştirdiğimiz ve güvendiğimiz projelerle ilerlemenin çok daha kolay olacağı sonucuna vardık. Yine

de iyi projeler bulduğumuz takdirde satın almaya açtık. Hatta şu anda toplam yatırım tutan 350 milyon USD'nin üzerinde birkaç proje için satın alma sürecimiz sonuçlanmak üzere.

'SEKTÖRÜN GELECEĞİ YEKA YARIŞMALARINDA'

● **Son ihalelerin genel değerlendirmesi size göre nasıl? Türkiye'de rüzgarda gelecek yıllarda nasıl bir piyasa öngörüyorsunuz?**

2017 yılında toplamda 3 bin MW kapasite daha ön lisans almaya hak kazandı. Tekliflere baktığımızda bu kapasitenin büyük bir kısmının herhangi bir alım garantisi istemediğini görüyoruz. Enerji dışı bağımlı ülkemiz için gerçekten önemli bir adım. Ancak burada önemli olan bu kapasitenin ne kadannın

yatırıma dönüşeceği. Bu da kapasiteyi kazanan firmaların gerçekte yatırım yapmaya ne kadar istekli olduklarına, projeyi nasıl geliştirdiklerine, fizibilitelerini ne detayda yaptıklarına ve teknik ve finansal yeterliliklerine bağlı. 2011 yılında verilen lisansların gerçekleşme oranlarına baktığımızda yüzde 25 civarında oldukça düşük bir oran görüyoruz ki bu projeler için bir alım garantisinin de olduğunu unutmamalıyız.

Bu nedenle Enerji Bakanlığı'nın açıkladığı YEKA ihaleleri Türkiye'de rüzgar kurulu gücünü hızla bir şekilde artırmak ve bir taraftan da yerli imalatı teşvik etmek için çok önemli bir adım. Sayın Bakanımız da bundan sonra gerek güneş gerekse rüzgar enerjisinde YEKA ihaleleri ile ilerleneceği mesajını veriyor. Biz de sektörün geleceğini

YEKA yarışmalarında görüyoruz. Bu sayede teknik ve finansal açıdan kuvvetli firmalar ülkemize büyük kapasiteli süratle kazandıracaklardır.

'EN BÜYÜK RES YATIRIMCISIYIZ'

● **Şu anda halihazırda rüzgarda kurulu gücünüz ne kadar? Devam eden projeleriniz var mı?**

Türkiye'de iştiraklerimizle beraber devreye aldığımız 665 MW kurulu güç ile Türkiye'nin en büyük rüzgar santrali yatırımcısı konumuna geldik. Geçen ay itibarıyla tüm santrallerimiz işletmeye girmiş durumda. Bundan sonrasında yeni aldığımız projelerin geliştirilmesi ve yatırımla uğraşacağız. Ayrıca yapılacak YEKA ihalelerinde de mutlaka yer almak ve kapasitemizi daha da artırmak istiyoruz.

'SEKTÖR OLARAK ÖNCELİĞİMİZ SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR PİYASA'

Green Power'a özel açıklamalarda bulunan TÜREB Başkanı Mustafa Serdar Ataseven, "Bu yarışmalar bize yenilenebilir enerji kaynaklarının konvansiyonel enerji kaynakları ile rekabet edebilir hale geldiğini ortaya koydu" dedi.

Bu fiyatlarla bu projeleri yapmak yatırımcıları, türbin tedarikçilerini ve sanayicileri zorlayacak. Herkes daha az karla çalışmaya ve daha uzun yatırım geri dönüşlerine razı olacak. Dünyadaki örnekleri de böyle. Bir de finans ayağı var. Onlar da finans maliyetlerini minimize etmeye çalışacaklar. Yatırımcılar dünyadaki örneklerine bakarak maliyetlerin azalacağını, sanayi üretimi artacağından elektrik fiyatlarının bir miktar yükseleceğini ve daha uygun finansman koşullarının olacağını öngörüyor. Bu öngörülerle de daha agresif fiyatlar ortaya çıkabiliyor" şeklinde konuştu.

işletmeye geçmesi mümkün görünmüyor" dedi.

"SEKTÖR OLARAK ÖNCELİĞİMİZ SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR PİYASA OLUŞTURMAK"

Sektör olarak önceliklerinin sürdürülebilir, öngörülebilir ve yerlilik oranı yüksek bir piyasa oluşturmak olduğunu altını çizen TÜREB Başkanı Ataseven, "Öncelikle yarışma sonuçları TEİAŞ tarafından EPDK'ya bildiriliyor. EPDK projelerin ön lisans işlemlerini gerçekleştiriyor. Ön lisans alan yatırımcılar inşaat izin süreçlerini tamamlayıp, lisans işlemleri için yeniden EPDK'ya başvuruyor. Lisans aldıktan sonra yatırım süreci başlıyor. Bu süreç minimum 2-3 yıl sürüyor. Burada önemli bir nokta var. Bu projeler işletmeye geçinceye kadar rüzgar sektöründeki sürdürülebilirlik nasıl sağlanacak? Rüzgar sektörünü ayakta tutacak önlemler neler olacak? Özellikle sanayicilerimiz için. Sektör olarak öncelikli amacımız; sürdürülebilir, öngörülebilir ve yerlilik oranı yüksek bir piyasa oluşturmak. Bu nedenle yatırım süreçleri esasında sektörün yaşasın istemiyoruz. Yatırımcıların mevzuatta yer alan kapasite

artışlarına ilişkin taleplerinin önünün açılmasını bekliyoruz. Bu taleplerin öntü açılırsa sektör süratle bu yatırımları hayata geçirebilir. Çünkü bu projeler inşaat izin süreçlerini tamamlamış, yollarını inşaa etmiş, enerji nakil hatlarını bağlamış, kamulaştırmasını bitirmiş projeler. Kapasite artış talepleri karşılığında, 2018 ve 2019 yıllarında oluşacak duraksamanın önüne geçilebileceğini düşünüyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

"SEKTÖR NİSAN 2018'DE ALINACAK BAŞVURULARI BEKLİYOR"

Sektörün Nisan 2018'de alınacak başvuruları beklemeye başladığına işaret eden Ataseven, "Sektör Nisan 2018'de alınacak başvuruları beklemeye başladı bile. Ülkemizdeki sanayinin hızla gelişmesi için büyük ölçekli projelere ihtiyaç var. Zaten YEKA bu amaçla ortaya konan projelerden biri. YEKA projesi ile birlikte küçük ve orta ölçekli projelerin devamlılığını sağlanması sektörün sürdürülebilirliği açısından önemli. Bunların hepsini birarada yapmayı başarabilirsek ülke ekonomisine maksimum faydayı sağlamış olur, piyasada derinleşir" dedi.

Eskenen yenilenebilir enerji kaynaklarının destekleme mekanizmaları ile hayatta kalabildiğini ifade eden Ataseven, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biliyorsunuz rüzgar yılın her saatinde aynı şekilde esmiyor. Bununla birlikte gelişen depolama sistemlerinin de etkisiyle, sürekli üretim eğrisi olan bir enerji kaynağı haline dönüştü. İlerleyen teknoloji ve dünyadaki gelişmeler sayesinde artık maliyetler azalıyor. Böylece rüzgar enerji piyasasında daha

rekabet edebilir hale geliyor. Fiyatlardaki bu kararlı strateji, hem dünyadaki gelişmelerin, hem de Türkiye'deki yatırım ortamına duyulan güvenin sonucu diye düşünüyoruz. Bu anlamda gelişmeler sevindirici"

'EKSI FİYATLAR YATIRIMCILAR ÜZERİNDE BASKI UYGULAYACAK'

Yarışmalarda verilen ekşi fiyatların yatırımcılar üzerinde baskı uygulayacağına dikkat çeken Ataseven,

'YATIRIMLARIN 2020'DEN ÖNCE İŞLETMEYE GEÇMESİ MÜMKÜN GÖRÜNÜYOR'

Tahsis edilen kapasitelerin 2020'den önce işletmeye geçmesini mümkün görmemediğini sözlerine ekleyen Ataseven, "Aralık ayının sonunda yapılan yarışmalarda toplam 2 bin 130 MW'lık bir kapasite tahsis yapıldı. Bu projelerin yaklaşık yatırım bedeli üç milyar dolar civarında. İzin süreçlerini göz önüne aldığımızda 2020 yılından önce bu yatırımları

'TÜRKİYE YATIRIM YAPILABİLİR BİR ÜLKE'

Rüzgar yarışmalarında verdiği -2,87\$ cent/kWh'lık rekor ekşi fiyat teklifi ile 71,4 MW'lık kapasiteyi kazanan Almanya merkezli PNE Wind şirketinin Türkiye Ülke Müdürü Sercan Yalvaç Green Power'a özel açıklamalarda bulundu.

Sercan Yalvaç, Çanakkale'de Stek projeleri olduğunu ve rekabetin ne kadar yüksek olduğunu bildikleri bir bölge olduğu için burada uzun hesaplar sonunda en düşük teklifi yaparak 71,4 MW'lık kapasiteyi aldıklarını söyledi.

"TÜRKİYE'NİN EN İYİ PROJELERİNDEN BİR TANESİ"

Yalvaç, "Çok iyi bir ölçüm yaptık. Projemiz Türkiye'nin rüzgar anlamında en iyi projelerinden bir tanesi. Kapasite faktörü açısından Türkiye'nin en verimli projelerinden biri. Ekşi teklif vermek serbest piyasa fiyatlarına güvenmek demek. Serbest piyasa fiyatları çok değişkenlik gösterebilen bir şey, bunun farkındayız. Burada birtakım uluslararası tanınmış danışmanlarla beraber çalıştık"

diye konuştu.

"TÜRKİYE PİYASASINA GİRİŞ YAPTIĞIMIZ İÇİN ÇOK MUTLUYUZ"

Türkiye piyasasına ciddi bir giriş yaptıkları için mutlu olduklarını ifade eden Yalvaç açıklamasına şöyle devam etti: "Biz Almanya merkezli bir şirketiz. Almanya'da borsaya kote bir şirketiz. Hem onshore hem de offshore projelerimiz bulunuyor. Bunun yanı sıra dünyada da 13 ülkede faaliyet gösteriyoruz. Bunlardan biri de Türkiye. Türkiye'ye eskiden bu yana gayet ilgili bir şekilde bakıyoruz. Fakat süreçler uzun olduğu için yatırım ancak şimdiye kısmet olabildi. Biz Türkiye Enerji Piyasasına her zaman inançla baktık. En sonunda böyle bir proje ile ciddi bir giriş yaptığımız için çok mutluyuz."

"YEKA'YI YAKINDAN TAKİP EDİYORUZ"

Yalvaç, YEKA konusunu da yakından takip ettiklerini altını çizerek, "Proje geliştiren bir şirketiz. Global bazda onshore'da 2 bin 500 MW'ın üzerinde bir kapasite gerçekleştirdik. Bunun bir kısmını sattık, yatırımcı için işletmesini yapıyoruz. Bir kısmı IPP olarak kendi işletmemiz altında. Bunun yanı sıra offshore'da da 1000 MW'ı geçen bir kapasiteyi revize ettik. Ayrıca 2 bin MW'lık bir kapasite de geliştirme aşamasındayız. Tabi proje geliştirdiğimiz için sattığımız projelerde var, kendi işlettiğimiz projeler de var. Türkiye'de bundan sonra da enerji sektöründe girişimlerimiz olacak. YEKA konusu da yakından takip ettiğimiz bir süreç" ifadelerini kullandı.

"YATIRIM AÇISINDAN TÜRKİYE'Yİ YENİLENEBİLİR ENERJİ KONULARINDA İLGİNÇ BULUYORUZ"

PNE Wind Türkiye Ülke Müdürü Sercan Yalvaç, yenilenebilir enerji yatırımları açısından Türkiye'yi yatırım yapılabilir ve büyük istikbal olan bir ülke olarak

gördüklerini belirterek, "Yatırımlar açısından özellikle Türkiye'yi rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji konularında kesinlikle çok ilginç buluyoruz" şeklinde konuştu.

'ALMAN ORTAĞIMIZ TÜRKİYE ENERJİ PİYASASINA GÜVENİYOR'

Haziran ve Aralık ayında gerçekleşen son kapasite yarışmalarında verdiği eksi fiyatlar ve kazandığı yüksek kapasiteler ile dikkatleri üzerine çeken Borusan EnBW Enerji'nin Genel Müdürü Mehmet Acarla yarışma sonuçlarını ve şirketin Türkiye'de rüzgardaki gelecek stratejilerini Green Power'a değerlendirdi.

'VERDİĞİMİZ FİYATLAR HESABA DAYALI İNCE DETAYLI FİYATLAR'

Kendileri açısından çok zorlu bir rekabet ortamının olduğunu ve özellikle batı bölgelerinde ciddi bir rekabet olacağını beklediklerini söyleyen Acarla, "Geçtiğimiz hafta yapılan Rüzgar Kapasite ihalelerinde oldukça rekabetçi bir ortam vardı. Özellikle Türkiye'nin batı bölgelerinde ciddi bir rekabet olacağını bekliyorduk. Haziran ayında yapılan ilk tur ihalelerde özellikle bazı büyük enerji şirketlerinin eksi fiyat vermemiş olması 2. turda oluşabilecek fiyatları tahmin etmemizi güçleştirdi. Buna rağmen, ihaleler sonucunda hem aldığımız kapasite hem de verdiğimiz fiyatlar açısından baktığımızda şirket olarak hedeflerimize ulaşarak

iyi bir netice elde ettik diye düşünüyorum. Eksi fiyatlar ne anlama geliyor diye çok tartışılıyor. Avrupa'dan Kuzey Amerika'ya kadar son yıllarda tüm dünyadaki kapasite tahsis ihalelere bakarsanız zaten rüzgar enerjisi ve özellikle güneş enerjisinde çok düşük fiyatların gerçekleştiğini görürsünüz. Türkiye'de de buna paralel bir gelişme oldu. Özellikle yatırım maliyetlerinde düşüşler varken, verimliliklerde de çok büyük artışlar söz konusu. Türbin teknolojisindeki gelişmelerle birlikte bütün bunlar fiyatlardaki gelişmelerde de etkili oluyor. Ayrıca bir de Türkiye'de var olan iyi rüzgar sahalarını da unutmamak gerekiyor. Nitelik ve rüzgar potansiyeli itibarıyla offshore'a

yaklaşan verimlilikle, çok yüksek kapasite faktörleri olan sahalarımız var. Özellikle yeni teknolojilerle bu sahaları çok verimli bir şekilde değerlendirmek de mümkün oluyor. Dolayısıyla her ne kadar bu düşük fiyatlar şaşırtıcı gelse de tahmin ediyorum ki birçok yatırımcı tüm bu farklı parametreleri de düşünerek planlamalarını yaptı ve fiyatları buna uygun olarak verdi. Ayrıca, sahalarımızı da çok iyi tanıyoruz. Yıllardır bu sahalarla ölçümler yapıyoruz. İnşaat zorluğu, iletim hattı uzunluğu gibi detayları da gözетerek, hassas hesaplamalar sonucunda bu fiyatları verdik. Projelerimiz en kısa zamanda yatırıma dönüştürmek için çalışmalarına başladık" dedi.

'TÜRKİYE'DEKİ YATIRIMLAR İLE İLGİLİ BİR SORU İŞARETİ OLMADI'

Borusan EnBW Enerji olarak Türkiye-Almanya ikili ilişkilerin en zor olduğu dönemlerde Haziran ihalelerine büyük bir istihla katıldıklarının altını çizen Acarla sözlerine şöyle devam etti: "Alman ortağımızın hiçbir zaman Türkiye'deki yatırımlar ile ilgili bir soru işareti olmadı. Tüm ihale sürecini her iki ortağımızla yakın çalışarak yürüttük. Biz ikili ilişkilerin en zor

olduğu dönemlerde de Haziran ayında yapılan rüzgar ihalelerine katıldık. Orada da büyük bir yatırım istihla vardı. Ayrıca, 2017 içinde işletmede olan bir tesisi devraldık. Bu da birlikte verilmiş bir karardı. Alman ortağımızın gayet net bir tavır var. Türkiye'ye, Türkiye'deki enerji piyasasına, her şeyden öte yenilenebilir enerjiye güveniyor."

'3 YILDA 800 MİLYON DOLARLIK YATIRIM YAPACAĞIZ'

Şirketin önümüzdeki 3 yılda 800 milyon dolara yakın yatırım yapacağını ifade eden Acarla, "Şirketimizin mevcut kurulu gücü 495 MW.

Portföyde geliştirilmekte olan projelerimiz ve ihalede yeni kazandığımız projelerimizle birlikte toplam portföy büyüklüğümüz ise 1.100 MW'ı

aştı. Portföyümüzün tamamını devreye almak için önümüzdeki 3-4 yılda 800 milyon dolar civarında bir yatırım yapmayı öngörüyoruz" diye konuştu.

'HEDEFİMİZ BURADA LİDER OLMAK'

Özellikle rüzgar alanında yatırım yaptıklarına dikkati çeken Acarla, "Biz özellikle rüzgar alanında yatırım yapıyoruz. Bu alanda lider olmak gibi bir hedefimiz var. Rüzgar alanında liderliği de en çok MW'a sahip olmak şeklinde görüyoruz. Bizim açımızdan liderlik en verimli tesislere en iyi teknolojiye sahip olmak. Bu anlamda bu yıl gerçekleştirdiğimiz gibi satın almalar her zaman ilgi alanımızda ve belirttiğim kriterlere uygun bir tesis ya da proje ile karşılaştığımızda bunu değerlendiriyoruz ve bu şekilde de değerlendirmeye devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

'YEKA'LAR BİZİM İÇİN ÖNEMLİ BİR ALAN'

Bu sene içinde rüzgarda ikinci bir YEKA beklentilerini söyleyen Borusan EnBW Enerji'nin Genel Müdürü Mehmet Acarla, "Bu sene içinde rüzgarda ikinci bir YEKA bekliyoruz. Aynı şekilde güneşte de olabilir. İkisini de zamanı gelince değerlendireceğiz. Şimdiden olmayız ya da oluruz demek yanlış olur, bu bizim için önemli bir alan. Stratejik olarak da YEKA'lar Türkiye'nin en çok

önem verdiği alan biz de buna göre muhakkak pozisyonumuzu alacağız" dedi.

'YARIŞMALARDA İYİ GELİŞTİRİLMİŞ PROJELER YER ALDI'

Yarışmalarda önceki yıllarda yapılan yarışmalara göre oldukça iyi geliştirilmiş projelerin yer aldığına işaret eden Acarla, "2011'de ciddi bir ölçüm çalışması yapılmayan, kısıtları belli olmayan projeler, başvurular alındıktan sonra ihale edildi. Sonunda ciddi bir miktar proje de gerçekleştirilemedi. Tabi bunlar sadece verilen fiyatlardan dolayı değil karşılaştırma yapabilirsek o zaman da çok yüksek katkı payları nedeniyle de yapılamadı. Katkı payları o zaman Türk Lirası bazındaydı bu da avantaj sayılabirdi ama 20 yıl boyunca enflasyon ile artıran bir katkı payı olduğu için şirketleri zorladı. Bu yıl gerçekleşen ihalelerde ise en büyük fark proje sahiplerinin projelerini çok daha iyi tanımasını yani sahaların rüzgar kapasitelerini ve kısıtlarını iyi bilmeleridir. Yatırımcıların bu unsurlara göre hesaplamalar yaparak fiyat verdiklerini düşünüyorum. Bu

sebeple projelerin gerçekleşme olasılığını daha yüksek görüyorum. Tabii ki burada asıl sorun finansman yani projeler gerçekleştirilecek olsa bile uygun finansman bulunabilecek mi? Bunun için zannedersen finansman kuruluşlarının da artık yeni normal diyeceğimiz bu duruma alışmaları gerekiyor. Bugün artık sadece Türkiye'de değil tüm dünyada piyasa fiyatına veya piyasa fiyatının altına taahhüt edilen fiyatlarla ihaleler yapıldı. Bu artık yeni normal. Teşvik edilmesi zorunlu olan, geliri bir şekilde garanti altında olan rüzgar sektörü kalmadı. Dolayısıyla nasıl yatırımcılar buna adapte oldularsa finans kuruluşları da buna adapte olmak durumundalar. Yani bugün bankalara sorsanız çok zor olduğunu söylerler.

Bundan yaklaşık bir yıl sonra 2019'da bu yatırımlar

başlayınca finansman şartlarının da ona göre oluşacağını göreceğiz. Burada tek sıkıntı belki çok düşük verilen fiyatlar doğru mu değil mi, iyi hesaplandı mı hesaplanmadı mı? Bunlar muhakkak ki gözden geçirilecek. Bankalar yenilenebilir enerjiye finansman sağlamayı düşünüyorsa o zaman bu normale alışmaları gerekiyor. Bu yatırımların hayata

geçirileceğine inaniyorum. Rüzgar enerjisinde geçtiğimiz yıl 4 bin MW ihale edilmiş oldu. Bu çok önemli bir kapasite. Türkiye'de uzun zamandır beklenen bir şeydi. YEKA ile beklenenin de üzerinde oldu. Burada Türkiye için yerleşme ile beraber yeni bir hamle başlayacağını düşünüyorum" diye konuştu.

EKSI FİYAT REKABETİ

Yayın Adı : Gas&Power Green Power
İli : İstanbul

Periyod : Özel Ek
Sayfa : 11

Tarih : 11.01.2018
Tiraj : 6.500

7/7

11

SIRA NO ANA ŞİRKET	KAZANAN ŞİRKET ADI	PROJE ADI	BAĞLANTI BÖLGESİ	TEKLİF B. FİYATI (\$cent/kWh)	TAHSİS EDİLEN (MW)	KAPASİTE (MW)
1 POLAT ENERJİ	AYANDON ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş. POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş. POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş. POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş. POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş. POLAT ENERJİ SANAYİ TİC. A.Ş.	İSTANBUL RES KARAMAN RES MERSİN RES KARAHİSAR RES DUYGU RES ÇINAR RES SARICA RES	31 / İSTANBUL (50 MW)	-0,65	0,50	462,90
			34/KARAMAN-MERSİN(250MW)	-2,13	124,2	
			34/KARAMAN-MERSİN(250MW)	-1,52	14,8	
			3/AFYONKARAHİSAR (30MW)	-1,89	23,40	
			12/BALIKESİR (160 MW)	-2,51	150,10	
			22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,42	99,90	
2 BORUSAN ENBW ENERJİ	SANDAL YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL.ÜR.A.Ş. BÖĞÜRTLEN YENİLENEBİLİR EN.VE EL.ÜR.A.Ş. SARMAŞIK YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL.ÜR.A.Ş. MAKİF RÜZGAR GÜNEŞ YENİLENEBİLİR EN.VE EL.ÜR. A.Ş MENEKŞE YENİLENEBİLİR ENERJİ VE ELEKTRİK ÜR. A.Ş. KARANFİL YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL.ÜR. A.Ş. HATMI YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL.ÜR. A.Ş. DÜZCE RÜZGAR YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL.ÜR. A.Ş.	SANDAL RES BÖĞÜRTLEN RES SARMAŞIK RES MAKİF RES MENEKŞE RES KARANFİL RES HATMI RES DÜZCE RES	39 / MALATYA(80MW)	-1,22	50,00	275,60
			29 / HATAY(30MW)	-1,83	30,00	
			34/KARAMAN-MERSİN(250MW)	-1,53	49,50	
			34/KARAMAN-MERSİN(250MW)	-1,59	49,50	
			47/YOZGAT(50MW)	-1,21	20,00	
			37/KOCAELİ-YALOVA(40MW)	-1,41	40,00	
3 ATASEVEN GROUP	DOĞAGES ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ GÜNEŞİĞİGES ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ CERENGES ELEKTRİK ÜR.A.Ş ESYEL GLOBAL ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. BATİRES ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. KEREMRES ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. İDİLRES ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. URANÜSGES ELEKTRİK ÜR.A.Ş.	DOĞAGES RES GÜNEŞİĞİGES RES CERENGES RES ERİMEZ RES BATİRES RES KEREMRES RES İDİLRES RES URANÜSGES RES	06 / AMASYA - SAMSUN (60 MW)	-0,88	49,00	241,80
			19 / BOLU-DÜZCE-SAKARYA (30 MW)	3,78	30,00	
			34/KARAMAN-MERSİN(250MW)	-1,69	12,00	
			15/BAYBURT-GÜMÜŞHANE-GİRESUN(40MW)	7,29	10,00	
			20/BURDUR - DENİZLİ - UŞAK (50MW)	-1,49	47,00	
			22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,09	3,80	
4 ÖZGÜL HOLDİNG	BUCA RÜZGAR GÜNEŞ YEN. ENERJİ ELK. ÜR. A.Ş. LACİVERT YEN. ENERJİ ELK. ÜR. A.Ş. GELGİT YEN. ENERJİ ELK. ÜR. A.Ş. ÖZGÜL LİLYUM YENİLENEBİLİR EN. VE EL. ÜR. A.Ş. LİLYUM YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EL. ÜR. A.Ş.	BUCA RES LACİVERT RES GELGİT RES LİLYUM RES LİLYUM RES LİLYUM RES	25 / ELAZIĞ (40 MW)	-0,63	40,00	199,00
			28 / GAZİANTEP - KİLİS (40 MW)	-1,61	40,00	
			31 / İSTANBUL (50 MW)	-1,71	49,50	
			02 / ADIYAMAN(40MW)	-0,77	20,00	
			11/AYDIN-MUĞLA (50 MW)	-2,23	49,50	
			5 POLİMEKS	ERROL ENERJİ ÜRETİMİ SAN.VE TİC.A.Ş. TUNNA ENERJİ ÜR. SAN. VE TİC.A.Ş. SANDEKS ENERJİ ÜR.SAN.VE TİC.A.Ş. ÖMER ENERJİ ÜRETİM SANAYİ TİC. A.Ş. ŞULE ENERJİ ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.	ARINONAK RES GÜLÜMUŞAĞI RES BEYYURDU RES ÖMER RES ŞULE RES	
39 / MALATYA(80MW)	-1,81	30,00				
47/YOZGAT(50MW)	-1,58	30,00				
15/BAYBURT-GÜMÜŞHANE-GİRESUN(40MW)	-0,12	30,00				
30/İSPARTA (60 MW)	-1,69	60,00				
6 TÜRKERLER	TANIR RES KARABÜK RES YALOVA RES KIRAZ RES GÜNALAN RES	33 / KAHRAMANMARAŞ-OSMANİYE(40MW) 13/BARTIN-ZONGULDAK-KARABÜK(30MW) 21/BURSA(110MW) 21/BURSA(110MW) 20/BURDUR - DENİZLİ - UŞAK (50MW)				02 / ADIYAMAN(40MW)
			13/BARTIN-ZONGULDAK-KARABÜK(30MW)	-0,15	30,00	
			21/BURSA(110MW)	-1,05	15,00	
			21/BURSA(110MW)	-1,05	30,00	
			20/BURDUR - DENİZLİ - UŞAK (50MW)	-0,69	3,00	
			7 RES ANATOLIA	RES ANATOLIA HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ RES ANATOLIA HOLDİNG A.Ş.	TOPAZ RES İMRENLER RES	23 / ÇORUM - KASTAMONU - SİNOP (70 MW)
38/KONYA (50 MW)	-0,56	20,00				
8 PNE Wind	PNE WİND YENİLENEBİLİR ENERJİLER LTD. ŞTİ.	KÖSELER RES	22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,87	71,40	71,40
9 YEL RÜZGAR ENERJİSİ	YEL RÜZGAR ENERJİSİ YATIRIMLARI VE EL.ÜR.A.Ş.	NENEHATUN RES	27/ERZURUM(50MW)	5,64	50,00	50,00
10 ERDEM HOLDİNG	ENYAT ENERJİ YATIRIMLARI VE ELK.ÜR. TİC. A.Ş.	ALANYA RES	08 / ANTALYA (100 MW)	-1,18	50,00	50,00
11 ARAPGİR ELEKTRİK ENERJİSİ	ARAPGİR ELEKTRİK ENERJİSİ ÜR.A.Ş.	ARAPGİR RES	26 / ERZİNCAN(50MW)	-1,33	48,00	48,00
12 BER ENERJİ ÜR. A.Ş.	BER ENERJİ ÜR. A.Ş.	YARIŞ RES	21/BURSA(110MW)	-1,41	45,00	45,00
13 YAPI YOL GRUP	YAKIN YENİLENEBİLİR EN. DAN.MÜH.İNŞ.SAN.TİC. LTD.ŞTİ.	AYÇA RES	22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,11	40,00	462,90
14 SELİN İNŞAAT	SELİN5 ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. SELİN4 ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. SELİN3 ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	SELİN5 RES SELİN4 RES SELİN3 RES	22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,81	10,00	30,00
			22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,71	10,00	
			22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,70	10,00	
15 KNOT ENERJİ ELEKTRİK ÜR.	KNOT ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	YAKAĞZI RES	04/AĞRI-İĞDIR(50MW)	7,29	30,00	30,00
16 BEST	AKHİSAR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	DÖKÜKDAĞI RES	08 / ANTALYA (100 MW)	-0,52	30,00	30,00
17 DERE ENERJİ	DERE ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ DERE ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	D1 RES D3 RES	08 / ANTALYA (100 MW)	-0,48	10,00	20,00
			08 / ANTALYA (100 MW)	-0,57	10,00	
18 DOĞTAŞ	KOCATEPE ARSLANLAR ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	İPEKTEPE RES	04/AĞRI-İĞDIR(50MW)	7,27	20,00	20,00
19 BERES ELEKTRİK	BERES ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	ÖRENLİK RES	18 / BİTLİS-MUŞ (40 MW)	6,95	20,00	20,00
20 DİFER ENERJİ	DİFER ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MİSKEVANK RES	18 / BİTLİS-MUŞ (40 MW)	7,10	20,00	20,00
21 CERES ELEKTRİK ÜRETİM	CERES ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	GÜMÜŞTEPE RES	09 / ARDAHAN-KARS(40MW)	7,29	20,00	20,00
22 İS KUR TEKSTİL-MADO	AK JEO ENERJİ ÜR.SAN.VE TİC.A.Ş.	PW-TR1002 RES	33 / KAHRAMANMARAŞ-OSMANİYE(40MW)	-0,60	20,00	20,00
23 EKORES ENERJİ	EKORES ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ EKORES ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ EKORES ENERJİ ELEKTRİK ÜR. A.Ş.	TAŞOVA RES KOZCU RES BODRUM 1 RES	06 / AMASYA - SAMSUN (60 MW)	-0,55	11,00	16,50
			23 / ÇORUM - KASTAMONU - SİNOP (70 MW)	-0,71	5,00	
			11/AYDIN-MUĞLA (50 MW)	-2,02	0,50	
24 NTP ELEKTRİK ÜR.	NTP ELEKTRİK ÜR.LTD.ŞTİ.	MESUDİYE RES	21/BURSA(110MW)	-0,99	10,00	10,00
25 BAYSAL ELEKTRİK ÜR.	BAYSAL ELEKTRİK ÜR. A.Ş.	ÇEPNİ RES	21/BURSA(110MW)	-1,05	10,00	10,00
26 ELKİN İNŞAAT	BALAY ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	GÖNEN RES	22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,10	9,90	9,90
27 SARI KANAT ENERJİ	SARI KANAT ENERJİ VE SAN. TİC. A.Ş.	BALYA RES	12/BALIKESİR (160 MW)	-2,57	9,90	9,90
28 MERKOM ENERJİ	MERKOM ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.	YEL DEĞİRMENİ RES	22/ÇANAKKALE (260 MW)	-2,35	5,00	5,00
29 ÖZMEN ENERJİ	BENGÜ ENERJİ ÜR.SANAYİ VE TİC.A.Ş.	BENGÜ RES	26 / ERZİNCAN(50MW)	6,20	2,00	2,00
					TOPLAM	2.110,00